

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

י"ט בחשוון התשפ"ב
25 באוקטובר 2021

חוזר גופים מוסדיים 208-2020
סיווג: כללי > טיוטה <

ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים-תיקון

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 2(ב), 141 ו-42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, סעיף 39(ב1) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, סעיף 11(ג1) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון"), סעיף 95(ד) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016, סעיפים 2(ג) עד (ד) ו-7 לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"), בהתייעצות עם ראש הרשות המוסמכת כהגדרתה בחוק איסור הלבנת הון (להלן: "הרשות המוסמכת"), ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, להלן הוראותיי:

1. כללי

חוזר זה מתקן את סימן ב' לפרק 5, חלק 3, שער 5 לחוזר המאוחד (להלן: "הפרק") כדלהלן:
(א) בהגדרת "איש ציבור מקומי", נוספה התייחסות למשרות שנחשבות לצורך החוזר כ"תפקיד ציבורי בכיר בישראל".

(ב) נוספו הוראות לעניין ניהול סיכונים הלבנת הון ומימון טרור בסניפים ובשלוחות של הגוף המוסדי בישראל ומחוצה לה ויישום מדיניות מבוססת סיכון כאשר הגוף המוסדי משמש כמתווך בהעברות בין לאומיות.
(ג) עודכנה ההוראה של הליך ביצוע הכרת הלקוח כך שכאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור, גוף מוסדי לא יאפשר למוטב לפדות כספים מחשבון הלקוח בטרם נערך למוטב הליך של הכרת הלקוח. בנוסף, הגוף המוסדי ינקוט באמצעים סבירים לבידור אם המוטב הוא אישור ציבור מקומי או זר.
(ד) נוספה התייחסות לעניין טיפול בהעברות בינלאומיות. בין היתר נקבעו הנחיות בנוגע להתמודדות ולפגיעה מינימלית במעביר או הנעבר בעת ביצוע העברה בינלאומית.

2. תיקון החוזר המאוחד

(א) בסימן ב' בפרק 5 לחלק 3 של שער 5 לחוזר המאוחד, יבואו השינויים המפורטים בתיקוני המהדורה בנספח א' לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים.

4. תחילה

תחילת חוזר זה ביום פרסומו.

משה ברקת
הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון

סימן ב' – ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים¹

4. הגדרות

כל ההגדרות בסימן זה הן לפי צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"), אלא אם נאמר אחרת.

"איש ציבור" – איש ציבור זר או איש ציבור מקומי;

"איש ציבור מקומי" – תושב בעל תפקיד ציבורי בכיר בארץ או בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות, לרבות בן משפחה של תושב כאמור, או תאגיד המצוי בשליטתו או שותף עסקי של אחד מאלה, תושב בעל תפקיד ציבורי בכיר בישראל או בחוץ לארץ, לרבות בן משפחה של תושב כאמור או תאגיד המצוי בשליטתו או שותף עסקי של אחד מאלה; לעניין זה, "תפקיד ציבורי בכיר בישראל" – לרבות נשיא המדינה, ראש הממשלה, שר, סגן שרים, חבר כנסת, ראש רשות מקומית, סגן ראש רשות מקומית, שופט, קצין צבא בדרגת תת אלוף ומעלה, קצין משטרה בדרגת סני"צ ומעלה, מנכ"ל או סמנכ"ל במשרד ממשלתי, בחברות ממשלתיות ובתאגידים סטוטוריים, בעל תפקיד בכיר בארגונים בין-לאומיים או כל ממלא תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה;

"בן משפחה" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"חשבון" – חשבון או חוזה ביטוח חיים, כהגדרתם בצו איסור הלבנת הון;

1. כללי

הלבנת הון היא דרך להסתיר את מקורם העברייני של כספים, בין היתר על ידי ביצוע פעילות באמצעות גופים פיננסיים שונים, במטרה להעניק להם מראית עין של פעילות חוקית. מימון טרור הוא פעולה שמטרתה לאפשר, לקדם או לממן ביצוע מעשה טרור ופעילות של ארגון טרור, או לתגמל על ביצועם.

גופים מוסדיים, כמו נותני שירותים פיננסיים אחרים, חשופים לאפשרות שבאמצעותם יתבצעו עבירות של הלבנת הון ומימון טרור העלולים לחשוף אותם, בין היתר, לסיכונים משפטיים, סיכונים תפעוליים וסיכונים מוניטין (להלן: "סיכוני הלבנת הון ומימון טרור"). ביום 18 במאי 2017 פורסם צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 (להלן: "הצו" או "צו איסור הלבנת הון"), המחליף את צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים וסוכני ביטוח), התשס"ב-2001 (להלן יחד: "הצווים הישנים"). הצו מבטל את הוראות הצווים הישנים, יוצר מסגרת משותפת אחת שחלה על כלל הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח ומכיל הוראות חדשות המביאות לידי ביטוי שינויים שחלו בנורמות הבינלאומיות במאבק בהלבנת הון ובמימון טרור, שנקבעו בהמלצות ארגון ה-FATF (Financial Action Task Force).

המלצות אלו מחייבות את המדינות ליישם גישה מבוססת סיכון למניעת הלבנת הון ומימון טרור (Risk-Based Approach - RBA), שמשמעותה ביצוע תהליכים סדורים לזיהוי והערכת סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, ונקיטת אמצעים לניהולם והפחתתם בהתאם לעוצמתם. מטרתו של חוזר זה הוא להנחות את הגופים המוסדיים באימוץ גישה מבוססת סיכון כאמור, על מנת לאפשר לגוף מוסדי לזהות, להעריך ולהתמודד באפקטיביות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, על ידי הקצאה יעילה של משאבי הארגון בהתאם לסיכונים שזוהו.

2. תיקון החוזר המאוחד

בשער 1, "הגדרות":

(1) אחרי ההגדרה "חוזה עתידי", יבוא:

"חוק איסור הלבנת הון" – חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000;

(2) אחרי ההגדרה "צדדים קשורים", יבוא:

"צו איסור הלבנת הון" – צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017.

3. ביטול

(1) חוזר ביטוח 2003/11 מיום 12 ביוני 2003 לעניין "דיווח על פעולות הקשורות למדינות שאינן משתפות פעולה במאבק בהלבנת הון ומימון טרור" – בטל;

(2) חוזר גמל 2003/6 מיום 25 ביוני 2003 לעניין "דיווח על פעולות הקשורות למדינות שאינן משתפות פעולה במאבק בהלבנת הון ומימון טרור" – בטל;

(3) חוזר ביטוח 2005-1-22 מיום 3 במאי 2005 לעניין "חובת האימות לפי צו איסור הלבנת הון – הבהרה" – בטל;

(4) חוזר גופים מוסדיים 2008-9-1 מיום 17 בינואר 2008 לעניין "הבהרה לעניין חובת דיווח על פעולה בלתי רגילה לפי צו איסור הלבנת הון" – בטל;

(5) שה. 19582-2014 מיום 17 באוגוסט 2014 לעניין "דיווח לרשות בהתייחס קופת גמל מסלולית" – בטל;

(6) שה. 37953-2014 מיום 3 בנובמבר 2014 לעניין "זיהוי ואימות פרטי עמיתים ומבטחים – הבהרה לצווי איסור הלבנת הון" – בטל.

3. תחולה

חוזר זה יחול על גופים מוסדיים שצו איסור הלבנת הון חל לגביהם.

4. תחילה

(א) תחילתו של חוזר זה במועד התחילה של צו איסור הלבנת הון;

(ב) על אף האמור בסעיף (א), תחילתה של הוראת סעיף 2(ב)(5) היא חצי שנה מיום התחילה, ותחילתן של הוראות סעיפים 2(ב)(6)(ג)(1)(ג) ו-2(ב)(ה)(1)(ה)(6) היא שנה מיום התחילה.

"לקוח" – מקבל השירות, כהגדרתו בצו איסור הלבנת הון ;
"נושא משרה" – כהגדרתו בחוק החברות, תשנ"ט-1999, ולמעט דירקטור ;
"תפקיד ציבורי בכיר" – לרבות ראש מדינה, נשיא מדינה, ראש עיר, שופט, חבר פרלמנט, חברי מפלגה בכירים,
חבר ממשלה וקצין צבא או משטרה בכיר, נושאי משרה בכירים בחברות ממשלתיות, בעלי תפקיד בכיר
בארגונים בין-לאומיים או כל ממלא תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה ;

5. מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור

(א) גוף מוסדי יקבע מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור כתובה לפי סעיף 16 לצו איסור הלבנת הון
(להלן: "מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור"), המתייחסת ליישום החובות על פי צו איסור
הלבנת הון ועל פי הוראות סימן זה ;

(ב) גוף מוסדי יגבש נהלים ליישום מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;

(ג) מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור והנהלים לפיה יכללו, בין היתר, התייחסות לאלה :

(1) קיום תשתית ארגונית מתאימה ;

(2) זיהוי והערכת סיכונים (ראו פירוט בפסקה 6) ;

(3) אמצעים להפחתת סיכון (ראו פירוט בפסקה 7).

(4) יישום מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, ובכלל זה יישום בקורות הלבנת הון ומימון

טרור בסניפים ובשלוחות של הגוף המוסדי, בישראל ומחוצה לה.

(5) יישום מדיניות מבוססת סיכון במקרים בהם הגוף המוסדי מקבל העברות בין-לאומיות או משמש

כמתווך לפעולות של העברות בין-לאומיות, בין היתר, במקרים בהם חסרים פרטי מעביר או נעבר.

6. תפקידי דירקטוריון גוף מוסדי

(א) מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור

דירקטוריון גוף מוסדי ידון ויאשר מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור של הגוף המוסדי.
הדירקטוריון ידון בצורך לעדכן את מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור אחת לשנתיים לפחות,
בעת שינוי מהותי בפעילות הגוף המוסדי או בסביבה שבה הוא פועל ולאור סיכוני הלבנת הון ומימון
טרור משתנים.

(ב) פיקוח ובקרה

דירקטוריון גוף מוסדי יפקח ויבקר את יישום מדיניות ניהול סיכוי הלבנת הון ומימון טרור, בין היתר
באמצעות ביצוע פעולות כדלקמן :

(1) ידון בדוחות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור שהוגשו לו על ידי האחראי למילוי חובות, סמוך
למועד הגשתם, ויוודא כי היבטי הלבנת הון ומימון טרור מטופלים באופן אפקטיבי על ידי הגוף
המוסדי ;

(2) יוודא הקצאת משאבים הולמים לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, בכלל זה משאבי האחראי
למילוי חובות ;

(3) יוודא כי עיקרי מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור הובאו לידיעת העובדים ;

(4) יגדיר אילו דיווחים תקופתיים יוגשו לו בנוגע לסיכוני הלבנת הון ומימון טרור, תוכנם ותדירותם ;

(5) יעריך לפחות אחת לשנה את מידת האפקטיביות של ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגוף
המוסדי ויעדכנה בהתאם לצורך.

7. אחראי למילוי חובות

(א) אחראי למילוי חובות לפי סעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון יהיה נושא משרה בגוף המוסדי או מנהל בכיר
שכפוף לו ישירות ;

- (ב) אחראי למילוי חובות יהיה עצמאי במילוי תפקידו ולא ימלא כל תפקיד שעלול לפגוע ביכולתו לבצע כראוי את תפקידו או להגבילו ;
- (ג) אחראי למילוי חובות יהיה בעל ידע, כישורים וניסיון לצורך ביצוע תפקידו ;
- (ד) אחראי למילוי חובות יהא רשאי לדרוש ולקבל כל מסמך וכל מידע המצויים ברשות הגוף המוסדי, הדרושים לביצוע תפקידו ;
- (ה) אחראי למילוי חובות יהא בעל גישה ישירה לכל בעל תפקיד בגוף המוסדי וזכות להיכנס לכל אתרי פעילות הגוף המוסדי, לצורך ביצוע תפקידו ;
- (ו) אחראי למילוי חובות ירכז את הפעילות של ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון בגוף המוסדי ובכלל זה יפעל כדלקמן :

- (1) ייעץ לדירקטוריון גוף מוסדי, לנושאי משרה בו ולעובדיו בעניין :
- (א) הצעדים שיש לנקוט על מנת לוודא שהגוף המוסדי מציית להוראות הדין בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור ומנהל את סיכוני הלבנת הון ומימון טרור באופן אפקטיבי ;
- (ב) כלים ואמצעים להפחתת סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;
- (2) ירכז את מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;
- (3) יגבש נהלים פנימיים כתובים ליישום מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן בקורות בתחומים אלו ;
- (4) יאתר נהלים ותהליכים פנימיים בגוף מוסדי בהם נדרשים תיקונים ושינויים כדי לשפר את ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, תוך התחשבות במהותיות הסיכונים ויוודא את עדכונם ;
- (5) יבצע בדיקות מדגמיות סדירות של ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ושל בקורות ואמצעים שנועדו להבטיח הפחתתם ;
- (6) יאשר התקשרויות עם לקוחות שהם אנשי ציבור זרים או לקוחות שזוהו כבעלי סיכון גבוה ;
- (7) יגבש ויפעל ליישום תכניות הדרכה להגברת מודעות של עובדים רלוונטיים ושל סוכני ביטוח, להוראות הדין בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור ולדרכים לקיים אותן ;
- (8) יגיש לדירקטוריון, לוועדת ביקורת ולמנהל הכללי של גוף מוסדי, אחת לשנה לפחות, דוח בכתב על מצב ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;
- (9) יגיש דיווחים לגורמים רלוונטיים בגוף המוסדי, בהתאם למדיניות שקבע הדירקטוריון ;
- (10) ידווח לדירקטוריון, לוועדת ביקורת ולמנהל הכללי של גוף מוסדי בתוך זמן סביר על כשל משמעותי בניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, וידווח באופן מיידי על כשל שעלול להביא להטלת קנסות, הפסד כספי משמעותי או פגיעה משמעותית במוניטין של הגוף המוסדי ;
- (ז) אחראי למילוי חובות ישתתף בדיוני הדירקטוריון הנוגעים לדוחות סיכוני הלבנת הון ומימון טרור שהוגשו לדירקטוריון.

8. זיהוי והערכה של סיכוני הלבנת הון ומימון טרור

- (א) גוף מוסדי יגבש מסמך הערכת סיכונים בו יזוהו ויוערכו סיכוני הלבנת הון ומימון טרור הניצבים בפניו ;
- (ב) גוף מוסדי יבחן את הערכת הסיכונים לפחות אחת לשנתיים ובכל מקרה כאשר יש שינוי נסיבות רלוונטי לסיכוני הלבנת הון ומימון טרור, לפי שיקול דעתו של הגוף המוסדי ;
- (ג) בהערכת הסיכונים גוף מוסדי ייקח בחשבון, לכל הפחות, את הגורמים הבאים, תוך התחשבות באופי, היקף ומורכבות פעילותו :
- (1) מאפייני הלקוח (סיכון לקוח) ;
- (2) סוג המוצר או השירות (סיכון מוצר) ;
- (3) סוג הפעולה המבוצעת (סיכון עסקה) ;

(4) ערוץ ההפצה שבאמצעותו הגוף המוסדי מבצע את הפעולה (סיכון הפצה);

(5) מדינות וטריטוריות אליהם חשוף הגוף המוסדי (סיכון מדינה);

(ד) הערכת הסיכונים תתייחס לאיומים הנובעים מפיתוחו של מוצר חדש, פרקטיקה עסקית חדשה, לרבות אמצעי הפצה, או שימוש בטכנולוגיה חדשה עבור מוצר חדש או קיים; הערכת סיכונים פרטנית תיערך לפני כל השקת מוצר חדש, שימוש בפרקטיקה עסקית חדשה או פיתוח טכנולוגיה חדשה;

(ה) גוף מוסדי יגבש את הערכת הסיכונים על פי מידע שיאסוף הן מגורמים פנים ארגוניים והן מגורמים חוץ-ארגוניים (כגון מסמך הערכת סיכונים לאומית, דו"ח ביקורת פנימית וכן רשימת פעולות שיכול שיראו כפעולות בלתי רגילות המנויות בתוספת הרביעית לצו איסור הלבנת הון, טיפולוגיות של ה-FATF וארגון המפקחים הבינלאומי על הביטוח (ה-IAIS) וכדומה).

(א) הליך של הכרת הלקוח²

- (1) גוף מוסדי יקבע נהלים שיתייחסו להליך של זיהוי והכרת הלקוח לפי סעיף 2 לצו איסור הלבנת הון, כך שהיקף ההליך ותדירותו ייקבעו בהתאם למידת הסיכון שלו להלבנת הון ומימון טרור; במסגרת הליך הכרת הלקוח תיבחן זיקתו של הלקוח אל מקבל שירות שאינו הלקוח, ככל שקיים;
- (2) הליך הכרת הלקוח ייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח 5.3.5.1.
- (3) כחלק מהליך הכרת הלקוח, תיעשה ההתקשרות הראשונית עם הלקוח, לרבות בירורו של איש ציבור בחשבון, באמצעות שאלון מובנה שייקבע על ידי הגוף המוסדי ושיעודכן במערכת ממוכנת; לצורך זה, גוף מוסדי רשאי להשתמש בטופס הכרת הלקוח שבנספח 5.3.5.2.
- (4) כאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור, גוף מוסדי לא יאפשר למוטב לפדות כספים מחשבון הלקוח או להעביר כספים מחשבון הלקוח לחשבון אחר, בטרם ערך הליך של הכרת הלקוח למוטב בהתאם לפסקאות (1)-(3); לעניין זה, חשש כאמור עשוי להתעורר כאשר המוטב אינו בן משפחה של הלקוח. במסגרת הליך של הכרת הלקוח ינקוט הגוף המוסדי אמצעים סבירים לבירור אם מוטב כאמור, שאינו בן משפחה, הוא איש ציבור זר או איש ציבור מקומי, וינקוט בפעולות מתאימות, בהתאם לתוצאות הבירור.

- (5) על אף האמור בפסקה (3), הליך הכרת הלקוח אגב ייעוץ פנסיוני שנעשה על ידי תאגיד בנקאי יתבצע באמצעות טופס הכרת הלקוח שבנספח 5.3.5.2.
 - (6) במקרה שבו הגוף המוסדי סבור כי ביצוע בדיקות נוספות להכרת הלקוח יוביל לגילוי עובדת גיבושו או קיומו של דיווח לפי סעיפים 11 ו-12 לצו איסור הלבנת הון, בניגוד להוראות סעיף 14 לצו איסור הלבנת הון, הוא רשאי להימנע מביצוע הבדיקות האמורות ולדווח לרשות לאיסור הלבנת הון על החשש;
- בסעיף זה: "לקוח" - עמית או מבוטח וכן בעל פוליסה שהוא תאגיד.

² חוזר גופים מוסדיים 2018-9-34 "הכרת הלקוח בעת התקשרות של גוף מוסדי עם לקוח שהוא יחיד" (31.12.18).
כללי

נדבך משמעותי במסגרת הרגולציה למניעת הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים הוא קיומו של הליך הכרת הלקוח. הליך זה, שהוא הליך מתמשך, מאפשר לגופים המוסדיים לבחון את רמת הסיכון של הלקוח בקשר להלבנת הון או למימון טרור ובכך לאפשר ניהול מותאם של הסיכונים הנובעים מפעילותו של אותו לקוח בהתאם לדרישות החוק.

סעיף 2 לצו אוסר על גוף מוסדי להתקשר בחוזה ביטוח חיים או לפתוח חשבון (כהגדרתם בצו), בלא שביצע לגבי הלקוח הליך של "הכרת הלקוח". במסגרת הליך זה על הגוף המוסדי לברר, בין היתר, את מקור הכספים של הלקוח, עיסוקו, מטרת כריתת החוזה או פתיחת החשבון והפעילות המתוכננת בו. לשם יישום הוראה זו, נוהגים הגופים המוסדיים לבקש מהלקוח למלא טופס לבירור שאלות אלה, המכונה "טופס הכרת הלקוח".

התקשרות בחוזה ביטוח חיים עם מרכיב חסכון או פתיחת חשבון עשויים להתרחש, בין היתר, בהמשך לתהליך ייעוץ או שיווק פנסיוני שנעשה על-ידי בעל רישיון (יועץ או סוכן פנסיוני, בהתאמה). מפניות שהתקבלו ברשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון עולה, כי התעורר קושי אצל בעלי רישיון במיכוננו של טופס "הכרת הלקוח" בנוסח שונה עבור כל גוף מוסדי. על כן, כדי להקל על ההיערכות המיכונית של בעלי רישיון ולייעל את עבודתם אל מול כלל הגופים המוסדיים, גובשה מתכונת אחידה לטופס הכרת הלקוח (וזאת בהתאם ל"קווים המנחים לביצוע הליך של הכרת הלקוח" לגופים מוסדיים, שבנספח 5.3.5.1 לפרק 5 לחלק 3 בשער 5 לחוזר המאוחד).

בהתאם לחוזר זה, גוף מוסדי יידרש לעשות שימוש בטופס האחיד לביצוע הליך הכרת הלקוח אגב ייעוץ פנסיוני שנעשה על ידי תאגיד בנקאי, ויהיה רשאי לעשות שימוש בטופס האחיד לביצוע הליך הכר את הלקוח אגב ייעוץ או שיווק פנסיוני שנעשה על ידי בעל רישיון שאינו תאגיד בנקאי.

כמו כן, על מנת לאפשר לבעלי רישיון שהם תאגידי בנקאיים תקופת היערכות למיכון השאלון, הוארך תוקף ההוראה שנקבעה בחוזר גופים מוסדיים 2018-9-18 "הוראות ליישום חובת הליך הכרת הלקוח בגופים מוסדיים" (3.6.2018) עד ליום 30 ביוני 2019, לפיה גוף מוסדי שצירף לקוח של תאגיד בנקאי אגב ייעוץ פנסיוני של התאגיד הבנקאי ללקוחו, בהתאם לתנאים שבהוראה, ייראה כמי שפעל בהתאם להוראות הצו לעניין הליך הכרת הלקוח.

תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים.

תחילה והוראות מעבר

- א. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומן.
- ב. על אף האמור בסעיף קטן (א), עד ליום 30 ביוני 2019, גוף מוסדי שמתקשר בחוזה ביטוח חיים עם מבוטח או פותח חשבון עבור עמית, ייראה כמי שקיים את חובותיו לפי סעיף 2 לצו, אם מתקיימים התנאים הבאים:
 - (1) הגוף המוסדי מתקשר בחוזה ביטוח חיים עם מבוטח או פותח חשבון עבור עמית אגב ייעוץ פנסיוני שנעשה על-ידי תאגיד בנקאי;
 - (2) הגוף המוסדי סבור, לפי המידע הקיים ברשותו, כי אין מדובר בלקוח בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור.

(ב) **טיפול בחשבונות בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור**

- (1) גוף מוסדי יקבע נהלים לסיווג של חשבון בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור. מבלי לגרוע מכלליות האמור, עשויים לראות כל אחד מאלה כחשבון בסיכון גבוה:
- (א) חשבון שגוף מוסדי סבור כי מתקיימת בו אחת מהפעולות הבלתי רגילות המנויות בתוספת הרביעית לצו איסור הלבנת הון;
- (ב) חשבון שהמבוטח או העמית בו או הנהנה בו הוא איש ציבור זר;
- (ג) חשבון שיש בו פעילות הקשורה במדינה הכלולה בתוספת הראשונה לצו איסור הלבנת הון או פעילות במדינה המזוהה על ידי גורמים מהימנים כבעלת רמה גבוהה של שחיתות או פשיעה³, כממנת או תומכת טרור⁴.

(ד) חשבון שלמקבל השירות בו אין זיקה מוסברת לעמית או למבוטח;

(2) במקרים בהם גוף מוסדי זיהה כי מדובר בחשבון בסיכון גבוה יפעל כדלקמן:

(א) יבצע הליך הכרת לקוח מוגבר בחשבון, לפי סעיף 3 לנספח 5.3.5.1;

(ב) יקבל את אישורו של אחראי איסור הלבנת הון ומימון טרור לפתיחת החשבון או לביצוע פעולה כספית משמעותית.

(ג) **טיפול בהעברות בינלאומיות**

(1) גוף מוסדי המקבל העברה בין-לאומית או המשמש כמתווך לביצוע העברה בין-לאומית ינקוט אמצעים סבירים לאיתור העברה כאמור ללא פרטי מעביר או נעבר; במקרה של איתור העברה כאמור, וכאשר קיימים מאפיינים חריגים המעלים חשש להלבנת הון או מימון טרור, הגוף המוסדי יקבל החלטה האם לעכב, לסרב לבצע או לבצע את ההעברה בהתאם לנהלים מבוססי סיכון שגיבש באשר לאופן הטיפול בהעברות חסרות פרטים כאמור, וידווח עליה כפעולה בלתי רגילה;

התקבלה החלטה לעכב או לסרב לבצע את ההעברה, ינקוט הגוף המוסדי בפעולות למניעת פגיעה במעביר או בנעבר, ובכלל זה, קציבת משך עיכוב ההעברה לפרק זמן סביר, הצמדת סכום ההעברה או צבירת ריבית בהתאם לנסיבות, והעברת דיווח אודות העיכוב או הסירוב למעביר או לנעבר, לפי העניין.

(2) גוף מוסדי לא יבצע מספר העברות אלקטרוניות במקבץ אחד (אצווה) אל מחוץ לישראל, עבור אותו מעביר מבלי שיופיעו פרטי המעביר והנעבר הקבועים בסעיף 3(2) לצו לכל אחת מההעברות שבמקבץ. לעניין סעיף קטן זה, "מקבץ" – מספר העברות עבור אותו מעביר לנעברים שונים אשר מועברות בקובץ אחד.

(3) גוף מוסדי המבצע העברה בינלאומית ירשום במסמכי ההעברה את פרטי המעביר והנעבר כמפורט בסעיף 3(2) גם כאשר סכום ההעברה נמוך מ- 5000 ₪, וכן יאמת את פרטי המעביר כאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור.

(4) גוף מוסדי המקבל הוראה לביצוע העברה אלקטרונית של מקבל שירות בתוך ישראל, יודא כי יש באפשרותו להעביר את פרטי המעביר למוסד הפיננסי הנעבר, לפי דרישה, תוך שלושה ימי עסקים ממועד הדרישה, או באופן מידי לרשויות אכיפה.

(5) גוף מוסדי המקבל העברה אלקטרונית שמקורה מחוץ לישראל מעל לסכום של 5,000 ש"ח, יאמת את פרטי הזיהוי של מקבל ההעברה ככל שאלו לא אומתו על ידו בעבר, וישמור את מסמכי ההעברה.

³ תחומי פעילות או מדינות שהוכרו על ידי ארגונים כגון: ה-FATF, האו"ם (United Nations Office on Drugs and Crime - UNODC), ארגון ה-OECD
⁴ ארגונים כגון האו"ם, ארגון ה-FATF, IMF, WB, EGMONT, FSRB.

(ד) בקרה

(1) גוף מוסדי יקבע נהלים לקיום בקרה שוטפת לפי סעיף 9 לצו איסור הלבנת הון, בגוף המוסדי,

בסניפיו השונים ובחברות בנות שלו, בארץ ומחוצה לה, ובכלל זה:

- (א) יוודא את נכונות המידע הקיים לגבי לקוחות, נהנים ובעלי שליטה בחשבון לפי מידת הסיכון להלבנת הון ולמימון טרור;
- (ב) יעקוב אחר פעילות של מקבל שירות בחשבון ויבחן אם היא עולה בקנה אחד עם הערכת הסיכון שבוצעה;
- (ג) ינהל מערכת ממוחשבת לאיתור פעילות חריגה בכל החשבונות, לפי מידת הסיכון להלבנת הון ולמימון טרור. במסגרת זאת, גוף מוסדי יבחן אם קיים הגיון כלכלי או עסקי בפעולות מורכבות או בפעולות הנבנות באופן בלתי רגיל, פעולות בהיקפים ניכרים שאינם מתיישבים עם הפעילות הצפויה בחשבון או פעולות המתבצעות על ידי לקוח ממדינה שאינה מיישמת כראוי את המלצות ה-FATF⁵.

(2) גוף מוסדי שזיהה את הלקוח או הפעילות בחשבון כבעלי סיכון גבוה, יבצע בקרה מוגברת על הפעילות בחשבון, על ידי הוספת בקרות והגדלת תדירותן וכן הפעלה של מערך אינדיקטורים מיוחד הדרוש לניתוח ומעקב בזמן סביר על הפעילות בחשבונות אלו.

(ה) ניהול רישומים ושמירתם

(1) גוף מוסדי יקבע נהלים לניהול רישומים ושמירתם לפי סעיף 17 לצו איסור הלבנת הון, ובכלל זה יוודא כי:

- (א) הרישומים יישמרו באופן זמין ונגיש, כך שבין היתר גוף מוסדי יוכל להגיב בזמן סביר לדרישות מידע של הממונה או לרשות מוסמכת אחרת;
- (ב) הרישומים יאפשרו שחזור מלא ויעיל של פעולה כספית בודדת בחשבון;
- (ג) גוף מוסדי יקבע נהלים לשמירת מסמכי זיהוי לפי סעיף 6 לצו איסור הלבנת הון, לרבות מסמכי בדיקה שערך הגוף המוסדי לעניין הליך הכרת הלקוח ובדיקה שנעשתה לפי סעיף 9 לצו איסור הלבנת הון.

(ו) מימון טרור והפצת נשק להשמדה המונית (פרוליפרציה)

(1) גוף מוסדי יקבע את נהלי השימוש ברשימות של ארגוני ופעילי טרור ופרוליפרציה בהתאם לסעיף 15 לצו איסור הלבנת הון, ובכלל זה קביעת דרכים לבדיקה ממוחשבת של מקבל שירות או צדדים לפעולה ותיעוד של בדיקות אלו;

(2) זיהה גוף מוסדי התאמה מול הרשימות כאמור, יפעל גם בהתאם להוראות הרלוונטיות בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 וחוק המאבק בתוכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012.

(ז) דיווחים

(1) גוף מוסדי יקבע נהלים לעניין דיווחים לממונה או לרשות המוסמכת, לפי סעיפים 10 עד 13 לצו איסור הלבנת הון, לרבות נוהל המסדיר דיווח על פעולה בלתי רגילה אשר יכול תיעוד מפורט של הליך קבלת החלטה ביחס לדיווח על פעולה בלתי רגילה; לעניין זה, מובהר כי חובת דיווח על פעולה בלתי רגילה לרשות המוסמכת לפי סעיפים 11 ו-12 לצו איסור הלבנת הון, חלה גם לגבי פעולה

⁵ באתר רשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור בכתובת www.justice.gov.il ניתן לראות לעניין זה את רשימת המדינות בהתאם לפרסומים של ארגון ה-FATF.

- הנחזית כקשורה להלבנת הון או מימון טרור אף אם אין ידיעה או חשד לזיקה בין הפעולה האמורה לבין עבירת מקור לפי סעיף 2 לחוק איסור הלבנת הון ;
- (2) גוף מוסדי ידווח מידיית לממונה על מקרים מיוחדים אשר דווחו לרשות המוסמכת במסגרת חובות הדיווח, המהותיים ליציבותו או למוניטין שלו ;
- (3) גוף מוסדי ידווח מידיית לממונה על כל חקירה בה נחקרים חשדות להלבנת הון או מימון טרור המתנהלת נגד הגוף המוסדי או תאגיד בשליטתו ;
- (4) גוף מוסדי ידווח לממונה עד ליום 31 בינואר כל שנה על מספר הדיווחים שהועברו לרשות המוסמכת בהתאם למפורט בסעיפים 11 ו-12 לצו איסור הלבנת הון, לפי סוגיהם, נכון ליום 31 בדצמבר של השנה שחלפה ;
- (5) דיווחים כאמור בפסקאות (2) עד (4) לעיל יכללו בדיווח את הפרטים בהתאם למתכונת הדיווח בסעיף 3 לחלק יב' לנספח 5.4.3.2 לשער 5 (חלק 4, פרק 3) דיווח לממונה על שוק ההון - נספחים.
- (ח) **הדרכה, גיוס עובדים וסוכני ביטוח**
- (1) בנוסף להוראות הממונה לעניין קביעת נהלים לגבי תהליכי קליטת עובדים חדשים ובדיקת עברם לשם מניעת הונאות ומעילות⁶, בעת גיוס עובדים חדשים גוף מוסדי יבחן גם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ;
- (2) גוף מוסדי יבצע הדרכות לעובדים רלוונטיים, תוך הבחנה בין עובדים שונים, שיבטיחו כי הם מכירים את סיכוני הלבנת הון ומימון טרור להם חשוף הגוף המוסדי וכן את דרכי יישום האמצעים להפחתת הסיכון שעליהם לנקוט במסגרת תפקידם ;
- (3) גוף מוסדי יבצע הדרכות לסוכני ביטוח רלוונטיים, הפועלים מטעמו, שיבטיחו כי הם מכירים את סיכוני הלבנת הון ומימון טרור להם חשוף הגוף המוסדי, וכן את דרכי יישום האמצעים להפחתת הסיכון ;
- לעניין סעיף קטן זה, "עובדים" – לרבות חברי דירקטוריון וועדותיו.

10. הקלות לעניין הליך אימות לפי סעיף 4 לצו איסור הלבנת הון

- על אף האמור בסעיף 4(א)(1) בצו איסור הלבנת הון, גוף מוסדי רשאי שלא להשוות את תאריך הנפקת תעודת הזהות עם תאריך הנפקת התעודה האחרונה הרשום במרשם האוכלוסין במשרד הפנים, אם התקיימו כל אלה :
- (א) הגוף המוסדי סבר כי אי ההתאמה בין תאריכי ההנפקה אינה נובעת מסיבות הקשורות להלבנת הון ולמימון טרור (לדוגמא – מקבל השירות החליף את הספח הנלווה לתעודת הזהות, והתאריך המופיע במרשם מתאים לתאריך המופיע בספח) ;
- (ב) הגוף המוסדי אימת את פרטי הזיהוי עם מסמך נוסף הנושא תמונה ומספר זהות, ובהעדרו – עם מסמך הנושא שם או מספר זהות וכן מען או תאריך לידה ;
- (ג) הגוף המוסדי שמר תיעוד נפרד למהלך האימות, לרבות סיבות אי ההתאמה ;
- (ד) התקבל אישור לכך מאחראי מילוי חובות.

⁶ בחוזר גופים מוסדיים 3-9-2006, מיום 4 באוקטובר 2006, שעניינו "מעילות והונאות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים מחוץ לארגון".

11. הקלות לעניין הכרת הלקוח לפי סעיף 2(א) לצו הלבנת הון

גוף מוסדי רשאי לבצע הליך חלופי של הכרת הלקוח ללקוח שהוא יחיד, בהתקיים כל התנאים הבאים:

(א) הלקוח אינו אחד מאלה:

(1) תושב חוץ;

(2) קטין;

(3) היה תושב או אזרח ב-5 שנים האחרונות במדינה או בטריטוריה מן המנויות בתוספת

הראשונה לצו איסור הלבנת הון;

(4) איש ציבור.

(ב) מקור הכספים בחשבון הלקוח בגוף מוסדי, הוא חשבון מקור של אותו לקוח בו הוא בעל החשבון, ובלבד שהכספים המנוהלים בו מועברים חזרה לחשבון המקור;

(ג) הלקוח העביר לידי הגוף המוסדי פרטים מלאים של חשבון המקור שלו וכן מסמך של הבנק שבו מתנהל חשבון המקור הכולל את פרטי חשבון הבנק של הלקוח ובעליו; לעניין זה, "מסמך רשמי" – לרבות תדפיס או מכתב, הנושא את שם הבנק;

(ד) בוצע אימות של זהות הלקוח מול מסמכי הבנק; לעניין זה, "אימות של זהות" – בדיקה אם שם ומספר הזהות של מקבל השירות הרשומים אצל הגוף המוסדי זהים לפרטי הזיהוי שבמסמך הרשמי של הבנק כאמור בסעיף (ג);

(ה) הגוף המוסדי מאפשר ללקוח לבחור מסלולי השקעה בלבד, ואין באפשרות הלקוח לרכוש נכסים פיננסיים ספציפיים באמצעות חשבוננו בגוף המוסדי;

(ו) ביקש מוטב לפדות כספים מחשבון הלקוח, לרבות העברת כספים מחשבון הלקוח לחשבון אחר, כאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור, לא יבצע הגוף המוסדי פעולה כאמור טרם ביצוע הליך הכרת הלקוח לגבי המוטב בהתאם לסעיף 2(א) לצו איסור הלבנת הון לעניין זה, חשש כאמור עשוי להתעורר כאשר המוטב אינו בן משפחה של הלקוח. במסגרת הליך של הכרת הלקוח ינקוט הגוף המוסדי אמצעים סבירים לבירור אם המוטב כאמור, שאינו בן משפחה של הלקוח, הוא איש ציבור זר או איש ציבור מקומי, וינקוט בפעולות מתאימות, בהתאם לתוצאות הבירור.

לעניין סעיף זה –

"הליך חלופי של הכרת הלקוח" – הליך של הכרת הלקוח שקבע הגוף המוסדי לפי מידת הסיכון של הלקוח להלבנת הון ולמימון טרור, שאינו כולל את כל הפרטים המנויים בהגדרת "הכרת הלקוח" בסעיף 2(א) לצו הלבנת הון;

"חשבון מקור" – חשבון בתאגיד בנקאי או בבנק הדואר, שאין בו בעלים נוספים זולת מקבל השירות ושלפי הצהרת מקבל השירות אין בו נהנים שונים או נוספים על אלה שמקבל השירות הצהיר עליהם אצל הגוף המוסדי; על אף האמור, אם חשבון בנק הוא בבעלות משותפת של מקבל השירות ובן זוגו, יראו את הדרישה לאי-קיום בעלים נוספים בחשבון כמתקיימת;

"לקוח" – עמית או מבוטח.

קווים מנחים לביצוע הליך של הכרת הלקוח

1. הליך הכרת הלקוח של המבוטח או העמית, או של בעל פוליסה במקרה של תאגיד (להלן – "לקוח"), יבוצע על פי רמת הסיכון להלבנת הון ולמימון טרור.
2. הליך הכרת הלקוח יכול שיתייחס, בין היתר, לבירור אלה:
 - (א) פרטי הזיהוי הנדרשים לפי צו איסור הלבנת הון;
 - (ב) מטרת פתיחת החשבון והפעילות המתוכננת בו;
 - (ג) היקף הפעילות המתוכננת בחשבון (כגון סכומי הפקדות ותדירות צפויה של הפקדות ומשיכות);
 - (ד) אופן הפקדת הכספים בחשבון;
 - (ה) מקור הכספים המופקדים;
 - (ו) האם הלקוח, הנהנה או בעל השליטה הוא איש ציבור;
 - (ז) לגבי תושב חוץ או תאגיד שאינו רשום בישראל – בירור הזיקה לישראל;
 - (ח) לגבי תאגיד שהוא בעל פוליסה – בירור מבנה השליטה בתאגיד ובירור זהות מנהלו הכללי או מי שמשמש בתפקיד כאמור אף אם תוארו שונה;
 - (ט) לגבי חשבון שהלקוח בו הוא בעל עסק – בירור היקף הנכסים וענף הפעילות של העסק;
 - (י) קיומה של פעילות פיננסית שקשורה למדינה זרה בחשבון הלקוח;
 - (יא) קיומו של נהנה בחשבון – האם הכספים בחשבון מוחזקים בעבור אדם אחר שאינו מקבל שירות; האם המבוטח או העמית מבצע את הפעילות בעבור אדם אחר שאינו מקבל שירות; או שאדם אחר שאינו מקבל שירות מכוון את הפעילות בחשבון;
 - (יב) סירוב קודם של גוף מוסדי להעניק שירותים ללקוח, מסיבות הקשורות באיסור הלבנת הון או מימון טרור;
 - (יג) לגבי חשבון שהוקם בנאמנות – בירור אודות טיב הנאמנות.
3. הליך הכרת לקוח מוגבר יתייחס, בנוסף לנושאים המפורטים בסעיף 2, לכל הפחות לבירור אלה:
 - (א) מקור משאביו הפיננסיים של הלקוח, בין היתר, על ידי שימוש במידע פומבי;
 - (ב) עיסוקו של הלקוח ורמת הכנסתו;
 - (ג) חשבונות נוספים בגוף המוסדי, שקשורים לחשבון הלקוח.

נספח 5.3.5.2

טופס הכרת הלקוח⁷

א. פרטי זיהוי

שם פרטי: [_____]

שם משפחה: [_____]

מספר זהות: [_____]; סוג המספר⁸: [_____]

מדינת ההנפקה של הדרכון: [_____]

ב. בירור לעניין תושב חוץ/איש ציבור

האם אתה תושב חוץ? [כן] [לא]

אם סומן כן – אנא מלא את סעיף א' לטופס "איש ציבור" המצורף בסופו של טופס זה ("איש ציבור זר").

אם סומן לא – האם אתה או בן משפחתך או שותף עסקי שלך מכהן או כיהן בעבר בתפקיד ציבורי בכיר

בארץ או מחוץ לארץ ב-5 שנים האחרונות? [כן] [לא]

אם סומן כן – אנא מלא את סעיף ב' לטופס "איש ציבור" המצורף בסופו של טופס זה ("איש ציבור מקומי").

ג. קיומו של נהנה בחשבון⁹

האם הכספים בחשבון מוחזקים בעבור אדם אחר שאינו מקבל השירות? [כן] [לא]

האם המבוטח או העמית מבצע את הפעילות בעבור אדם אחר שאינו מקבל השירות? [כן] [לא]

האם אדם אחר שאינו מקבל השירות מכוון את הפעילות בחשבון? [כן] [לא]

אם סומן כן באחת השאלות -

1. אם מקבל השירות או הנהנה תושבי חוץ - אנא מלא את סעיף א' לטופס "איש ציבור" המצורף בסופו

של טופס זה ("איש ציבור זר").

2. אם מקבל השירות והנהנה תושבי הארץ - האם אתה או בן משפחתך או שותף עסקי שלך מכהן או כיהן

בעבר בתפקיד ציבורי בכיר בארץ או מחוץ לארץ ב-5 שנים האחרונות? [כן] [לא]

אם סומן כן – אנא מלא את סעיף ב' לטופס "איש ציבור" המצורף בסופו של טופס זה ("איש ציבור מקומי").

ד. זיקת הלקוח לגורם אחר

1. האם קיים מיופה כוח שאינו בעל רישיון בחשבון או בחוזה ביטוח החיים? [כן] [לא]

אם סומן כן, אנא סמן את הזיקה בינד לבין מיופה הכוח:

[כן] בן משפחה¹⁰. פרט: [_____]

[] אחר. פרט: [_____]

[] שותף עסקי

[] עובד או מעביד

2. האם מתוכננות הפקדות מצד גורם אחר בחשבון או בחוזה ביטוח החיים? [כן] [לא]

אם סומן כן, אנא סמן את הזיקה בינד לבין אותו גורם:

[כן] בן משפחה. פרט: [_____]

[] אחר. פרט: [_____]

[] שותף עסקי

[] מעביד

שם הגורם המפקיד (יש למלא רק אם הגורם המפקיד אינו בעל פוליסה או מבוטח או עמית):

שם מלא: [_____]. ת.ז.: [_____]

ה. פרטים על משלח יד/מקצוע ועיסוק

1. מצב תעסוקתי:

⁷ הטופס מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד ומיועד לנשים וגברים כאחד.

⁸ לפי האפשרויות בהגדרת מספר זהות בסעיף 1 לצו איסור הלבנת הון.

⁹ יובהר כי אין בסעיף האמור לפטור את בעל הפוליסה, המבוטח או העמית, לפי העניין, מהצהרה על נהנה לפי הוראות סעיף 5(א) לצו איסור הלבנת הון.

¹⁰ בן זוג, אה, הורה, הורה הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג, או בן זוג של כל אחד מאלה.

א. פרטי זיהוי

- [] שכיר. שם המעסיק: [_____]
- [] קטין
- [] עצמאי
- [] חבר קיבוץ
- [] שכיר בעל שליטה
- [] אברך/תלמיד ישיבה
- [] סטודנט
- [] חייל בשירות חובה או מתנדב בשירות לאומי
- [] גמלאי. עיסוק טרם הפרישה [_____]
- [] לא עובד
- [] אחר. פרט: [_____]
2. אם סומן ב (1) עצמאי, אנא מלא את הפרטים הבאים:
- שם העסק: [_____]
- מען העסק: [_____]
- [] יהלומים ואבני חן
- [] סחר במתכות יקרות
- [] נדל"ן
- [] בלדרות
- [] סחר בנשק
- [] עסק שאינו למטרות רווח
- [] עסק במטבעות וירטואליים
- [] נותן שירות אשראי או מתן שירות בנכס פיננסי
- [] עסק בו עיקר הפעילות במזומן
- [] עסק שאינו למטרות רווח: עמותה/גמ"ח/מלכ"ר
- [] אחר. פרט: [_____]

1. מטרת ההתקשרות, מקור הכספים, והפעילות המתוכננת

1. מטרת פתיחת החשבון או חוזה ביטוח החיים:
- [] חיסכון לטווח קצר (עד שנתיים)
- [] חיסכון לטווח ארוך (מעל שש שנים)
- [] חיסכון לטווח בנוי (בין שנתיים לשש שנים)
- [] חיסכון לגיל פרישה
2. מקור הכספים המופקדים:
- [] משכורת/קצבה
- [] חסכוניות שנצברו
- [] מכירת עסק
- [] ירושה
- [] זכייה
- [] העברת כספים מקופת גמל אחרת
- [] מתנה. שם נותן המתנה: [_____]
- [] תקבולים/הכנסות מעסק
- [] תקבולים מפעילות ניירות ערך בשוק ההון
- [] הלוואה
- [] פיצויי פיטורין/פרישה
- [] מכירת נכס
- [] השכרת נכס
- [] כספים שמקורם בפעילות פיננסית/עסקית במדינה זרה;
- [] זיקה לנותן המתנה [_____]
- [] סוג העסק [_____]
- [] שם המדינה [_____]

א. פרטי זיהוי

- [] תרומה
[] אחר. פרט: []
3. סכום הפקדות שנתיות צפויות (ש"ח): []
4. תדירות הפקדות צפויה:
- [] חד פעמי
[] חודשי
[] רבעוני
- [] חצי שנתי
[] שנתי
[] אחר. פרט: []
5. אופן הפקדות הכספים בחשבון
[] המחאה; [] הוראת קבע; [] העברה בנקאית
6. האם צפויות הפקדות/משיכות בחשבון/חוזה ביטוח חיים מ/אל מדינה זרה? [] כן [] לא
אם סומן כן – ציין את שם המדינה הזרה: []
7. האם ידוע לך בשלב זה על משיכות צפויות בחשבון בשנה הקרובה? [] כן [] לא

ז. הצהרות

1. האם בעבר גוף פיננסי סירב להעניק לך שירותים מסיבות הקשורות באיסור הלבנת הון או מימון טרור?
[] כן [] לא
שם: []
תאריכה: []
2. הריני מצהיר/ה בזאת כי למיטב ידיעתי כל המידע שמסרתי במסמך זה מלא ומהימן, ואני מתחייב/ת לדווח על כל שינוי בהצהרתי זו.
שם: []
תאריכה: []

א. איש ציבור מקומי		
1. האם אתה בעל תפקיד ציבורי בכיר בארץ או בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות, כמפורט להלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה)? (נא לסמן):		
[] חבר פרלמנט כנסת	[] איני בעל תפקיד בכיר בארץ או בחוץ לארץ	
[] שר	[] ראש מדינה-ממשלה	
[] סגן שר	[] נשיא מדינה	
[] קצין צבא בכיר בדרגת תת אלוף ומעלה	[] ראש עיר-רשות מקומית	
[] קצין משטרה בכיר בדרגת סניצ ומעלה	[] סגן ראש רשות מקומית	
[] סמנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה ממשלתית/ תאגיד סטטורי	[] מנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה ממשלתית/ תאגיד סטטורי	
[] תפקיד ציבורי בכיר אחר. פרט: []	[] שופט	
2. אם אתה בעל תפקיד ציבורי בכיר בחמש השנים האחרונות, אנה ציין היכן:		
[] בחוץ לארץ. (פרט): _____	[] בארץ	
3. האם יש לך בן משפחה ¹¹ או שותף עסקי שהוא בעל תפקיד ציבורי בכיר בארץ או בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות? [] כן [] לא		
אם התשובה היא חיובית, נא לסמן את תפקידו לפי הרשימה שלהלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה):		
[] חבר פרלמנט כנסת	[] ראש מדינה-ממשלה	
[] שר	[] נשיא מדינה	
[] סגן שר	[] ראש עיר-רשות מקומית	
[] קצין צבא בכיר בדרגת תת אלוף ומעלה	[] סגן ראש רשות מקומית	
[] קצין משטרה בכיר בדרגת סניצ ומעלה	[] מנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה ממשלתית/ תאגיד סטטורי	
[] סמנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה ממשלתית/ תאגיד סטטורי	[] שופט	
4. האם אתה פועל בשם תאגיד? [] כן [] לא		
אם התשובה היא חיובית, האם אחד מבעלי השליטה בתאגיד הוא בעל תפקיד ציבורי בכיר בארץ או בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות כמפורט להלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה)? (נא לסמן):		

¹¹ בן זוג וכן את, הורה, הורה הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג, או בן זוגו של כל אחד מאלה.

א. איש ציבור מקומי		
[] לא	[] חבר פרלמנט <u>כנסת</u>	
[] ראש <u>מדינה-ממשלה</u>	[] <u>שר</u>	
[] נשיא מדינה	[] <u>סגן שר</u>	
[] ראש <u>עיר-רשות מקומית</u>	[] קצין צבא <u>בכיר</u> בדרגת <u>תת אלוף</u> <u>ומעלה</u>	
[] <u>סגן ראש רשות מקומית</u>	[] קצין משטרה <u>בכיר</u> בדרגת <u>סניצ</u> <u>ומעלה</u>	
[] <u>מנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה ממשלתית/</u> <u>תאגיד סטטורי</u>	[] <u>סמנכ"ל משרד ממשלתי/ חברה</u> <u>ממשלתית/ תאגיד סטטורי</u>	
[] שופט		

ב. איש ציבור זר

1. מה היא זיקתך לישראל? _____.
2. האם אתה תושב חוץ? [] כן. שם המדינה: [_____]. [] לא
- אם התשובה היא חיובית, האם אתה בעל תפקיד ציבורי בכיר בחוץ לארץ בחמש השנים, האחרונות כמפורט להלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה) (נא לסמן):
[] איני בעל תפקיד בכיר בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות	[] חבר פרלמנט
[] ראש מדינה	[] חבר ממשלה
[] נשיא מדינה	[] קצין צבא בכיר
[] ראש עיר	[] קצין משטרה בכיר
[] שופט	[] תפקיד ציבורי בכיר אחר. פרט: [_____]
3. האם יש לך בן משפחה¹² או שותף עסקי שהוא בעל תפקיד ציבורי בכיר בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות? [] כן [] לא
- אם התשובה היא חיובית, נא לסמן את תפקידו לפי הרשימה שלהלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה):
[] ראש מדינה	[] חבר ממשלה
[] נשיא מדינה	[] קצין צבא בכיר
[] ראש עיר	[] קצין משטרה בכיר
[] שופט	[] תפקיד ציבורי בכיר אחר. פרט: [_____]
- [] חבר פרלמנט
4. האם אתה פועל בשם תאגיד? [] כן [] לא
- אם התשובה היא חיובית, האם אחד מבעלי השליטה בתאגיד הוא בעל תפקיד ציבורי בכיר בחוץ לארץ בחמש השנים האחרונות כמפורט להלן (לרבות תפקיד כאמור אף אם תוארו שונה)? (נא לסמן):
[] לא	[] חבר פרלמנט
[] ראש מדינה	[] חבר ממשלה
[] נשיא מדינה	[] קצין צבא בכיר
[] ראש עיר	[] קצין משטרה בכיר
[] שופט	[] תפקיד ציבורי בכיר אחר. פרט: [_____]

¹² בן זוג וכן אח, הורה, הורה הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג, או בן זוגו של כל אחד מאלה.

לסעיף 2(א) לחוזר - תיקון סימן ב' לפרק 5, חלק 3, שער 5 לחוזר המאוחד

לסעיף 4- הגדרות

בכדי להקל על סיווגו של הלקוח כאיש ציבור מקומי, נוספה להגדרת "איש ציבור מקומי" התייחסות למשרות שייחשבו כתפקיד ציבורי בכיר בישראל.

לסעיף 5(ג) – מדיניות ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור

בסעיף 5(א) נקבע כי גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור לפי סעיף 16 לצו איסור הלבנת הון. מוצע כי גוף מוסדי יכלול במדיניות המתוארת לעיל גם התייחסות לגבי סניפיו ושלוחותיו בישראל ובחו"ל וכן יישם מדיניות מבוססת סיכון כאשר הגוף המוסדי משמש כמתווך בהעברות בינלאומיות.

לסעיף 9 – אמצעים להפחתת סיכון

בסעיף זה נקבעו הליכים והוראות אשר יסייעו לגוף המוסדי להפחית את הסיכון להלבנת הון ומימון טרור. מוצע כי כאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור, לא יאפשר הגוף המוסדי למוטב לפדות או להעביר כספים מחשבון הלקוח לחשבון אחר. בנוסף נקבעו הוראות לטיפול בהעברות בינלאומיות המתבצעות ע"י הגוף המוסדי ובקרה של הגוף המוסדי על סניפיו ושלוחותיו בארץ ומחוצה לה.

לסעיף 11 – הקלות לעניין הכרת הלקוח לפי סעיף 2(א) לצו הלבנת הון

בסעיף זה נקבעו התנאים המאפשרים הקלות לעניין הליך של הכרת הלקוח. מוצע כי כאשר קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור לא יבוצע הליך הכרת הלקוח חלופי במתואר בסעיף וכי על הגוף המוסדי לנקוט אמצעים סבירים לבידור האם המוטב הוא איש ציבור מקומי בסיכון גבוה או זר.

לטופס איש ציבור מקומי

נקבעו תבחינים חדשים והותאמו תבחינים קיימים בהתאם לתוספת בהגדרת "איש ציבור מקומי" לעיל.